

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 004873 19 Кж 5
Бања Лука, 15.08.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених: Е.А.С., због кривичног дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1., а у вези са чланом 37. Кривичног законика Републике Српске, Д.М., З.М. и Д.П., због кривичног дјела злостављање, мучење и друго нељудско и понижавајуће поступање из члана 149. став 1. у вези са чланом 37. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Добоју и бранилаца оптужених, изјављеним против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 004873 18 К од 06.12.2018. године, након одржане сједнице вијећа, у присуству замјеника главног републичког јавног тужиоца Светлане Брковић, оптуженог Е.А.С. и његовог браниоца Ц.С., адвоката из Д., оптуженог Д.М., браниоца оптуженог З.М., Г.Н., адвоката из Д. и браниоца оптуженог Д.П., адвоката Д.Т. из Д., а у одсутности уредно обавјештених оптужених З.М. и Д.П., те браниоца оптуженог Д.М., адвоката М.Т. из Д., дана 15.08.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе окружног јавног тужиоца у Добоју и бранилаца оптужених Е.А.С., Д.М., З.М. и Д.П., те се потврђује пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 004873 18 К од 06.12.2018. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 004873 18 К од 06.12.2018. године, оглашени су кривим: оптужени Е.А.С. због кривичног дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1., а у вези са чланом 37. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) година, у коју казну му је урачунато вријеме проведено у притвору, а оптужени Д.М., З.М. и Д.П., због кривичног дјела злостављање, мучење и друго нељудско и понижавајуће поступање из члана 149. став 1. у вези са чланом 37. КЗ РС, па су оптужени М. и М.1 осуђени на казне затвора у трајању од по 1 (једне) године и 6 (шест) мјесеци, а оптужени П. на казну затвора у трајању од 1 (једне) године. Истом пресудом, на основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку

Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени су ослобођени обавезе накнаде трошкове кривичног поступка и исти падају на терет буџетских средстава, док је на основу члана 108. став 3. ЗКП РС, оштећени са имовинскоправним захтјевом упућен на парнични поступак.

Против наведене пресуде, жалбе су благовремено изјавили окружни јавни тужилац у Добоју, бранилац оптуженог А., адвокат Ц.С., бранилац оптуженог Д.М., адвоката М.Т., бранилац оптуженог З.М., адвокат Г.Н. и бранилац оптуженог Д.П., адвокат Д.Т., сви из Д.

Жалба тужиоца изјављена је због погрешно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Бранилац оптуженог А., жалбу је изјавио из свих жалбених основа, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се иста преиначи и овом оптуженом изрекне блажа казна у границама прописаним КЗ РС.

Бранилац оптуженог М., жалбу је изјавио због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и овом оптуженом изрекне блажа кривична санкција или казна затвора у краћем трајању.

Браниоци оптужених З.М. и Д.П., пресуду побијају због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног закона и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Обе ове жалбе предлажу преиначење побијане пресуде и доношење ослобађајуће пресуде, односно, одбијајуће (алтернативни приједлог браниоца оптуженог П.) или да се пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

У писменим одговорима на жалбу тужиоца, браниоци оптужених Д.М., З.М. и Д.П. су предложили да се та жалба одбије као неоснована. Бранилац оптуженог А. није подносио одговор на жалбу тужиоца, нити је тужилац поднио писмени одговор на жалбе бранилаца.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбе тужиоца и бранилаца оптужених, те одговоре бранилаца на жалбу тужиоца, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, жалба браниоца оптуженог А., указује на битне повреде одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 2. ЗКП РС, жалба браниоца оптуженог М.1 на битну повреду из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, док у жалби браниоца оптуженог П. само је наведен жалбени основ битне повреде одредаба кривичног поступка, а да притом није указано ни на један од облика битних повреда из члана 311. став 1. и 2. ЗКП РС, нити ова жалба износи разлоге из којих би се могло закључити да је првостепени суд починио неку од ових повреда. Стога приговори ове жалбе у овом основу побијања пресуде, нису основани.

У оквиру чињеничне основе побијане пресуде, жалба тужиоца истиче да је првостепени суд на основу проведених доказа, извео погрешан закључак да су оптужени М.1, П. и М. починили кривично дјело злостављање, мучење и друго нељудско и понижавајуће поступање из члана 149. став 1. у вези са чланом 37. КЗ РС, док се аргументима изнесеним у жалбама бранилаца оптужених Е.А.С., З.М. и Д.П. оспорава правилност оцјене изведених доказа оптужбе и одбране, па слиједом тога и правилност утврђења одлучних чињеница, са тврдњом да из проведених доказа не произилази да су оптужени починили кривична дјела, за која су побијаном пресудом оглашени кривим.

Жалба браниоца оптуженог А., пресуду побија и због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се иста у битном смањи.

Супротно наводима из жалбе браниоца оптуженог М.1, овај суд налази да изрека побијане пресуде није неразумљива, нити противрјечна сама себи и образложење исте садржи разлоге у погледу свих одлучних чињеница са аспекта постојања кривичног дјела и кривице овог оптуженог и чињеница одлучних за правилну примјену Кривичног закона, ради чега су неприхватљиви приговори ове жалбе засновани на тврдњи да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Нису учињене ни битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. у вези са чланом 295. став 2. ЗКП РС, јер супротно наводима из жалбе браниоца оптуженог А., побијана пресуда је савјесно оцјенила сваки доказ појединачно и у вези са осталим доказима и на основу такве оцјене извела закључке о свим одлучним чињеницама.

Чињенична утврђења побијане пресуде, супротно приговорима која се износе у жалбама тужиоца и бранилаца оптужених А., М.1 и П., су по оцјени овог суда потпуна и правилна. Она су заснована на бројним доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да је оптужени А. починио кривичног дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1., а у вези са чланом 37. КЗ РС, те да су остали оптужени починили кривично дјело злостављање, мучење и друго нељудско и понижавајуће поступање из члана 149. став 1. у вези са чланом 37. КЗ РС. Приговори жалби којима се та утврђења доводе у сумњу, разлозима који се износе у жалбама, нису основани.

Наиме, побијана пресуда детаљно износи садржај изведених доказа како објективне, тако и субјективне природе, све те доказе правилно оцјењује и изводи коначан, а по оцјени овога суда правилан закључак да су оптужени учинили кривична дјела за која су оглашена кривим. Тако је побијана пресуда изнијела садржај исказа свих свједока оптужбе, те је затим све те исказе правилно оцјенила. Прије свега, побијана пресуда је анализирала садржај исказа свједока оштећеног О.И., те га правилно оцијењенила и са аспекта садржаја довела у везу са исказом свједока А.С., М.И., Ћ.М. и Е.А.С., затим са вјештачењем вјештака др Љ.Ц. (који је вјештачио повреде оштећеног) и медицинском документацијом за оштећеног, као и са вјештачењем вјештака др В.К. (који је вјештачио стање

душевног здравља, те могућност оптужених да схвате значај дјела и управљају поступцима), те са материјалним доказима (записника о увиђају, извјештаје о претресу возила, записника о препознавању лица и пратећих фотодокументација), те је дала детаљне и ваљане разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, због чега прихвата исказ свједока оштећеног, као и остале доказе, а због чега не прихвата исказе оптужених датих на претресу у својству свједока, па се жалиоци упућују на те разлоге.

Дакле, цијенећи проведене доказе појединачно и у њиховој међусобној повезаности, супротно жалбеним приговорима бранилаца оптужених А., М.1 и П., правилно је првостепени суд утврдио да је оптужени А., у стању битно смањене урачунљивости, употребом силе против оштећеног, одузео његове покретне ствари у намјери да њиховим присвајањем прибави себи противправну имовинску корист, а при извршењу дјела је оштећеном умишљајно нанесена тешка тјелесна повреда, те је својим радњама остварио обиљежја кривичног дјела разбојништво из члана 227. став 2, у вези са ставом 1. КЗ РС, те да су оптужени М.1, П. и М., својим радњама остварили обиљежја кривичног дјела злостављање, мучење и друго нељудско и понижавајуће поступање из члана 149. став 1. у вези са чланом 37. КЗ РС и о томе дао аргументоване и ваљане разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалиоци упућују на те разлоге.

Осим тога, супротно жалбеним наводима тужиоца, правилно је првостепени суд нашао да нема доказа о претходном договору оптужених о извршењу дјела, да нема доказа да је умишљај оптужених М.1, П. и М. (за разлику од оптуженог А.) био усмјерен на прибављање противправне имовинске користи и да су у том циљу примјенили силу према оштећеном, због чега је у односу на ова оптужена лица измјенио правну квалификацију, утврдивши да се у њиховим радњама стичу сва битна обиљежја кривичног дјела злостављање, мучење и друго нељудско и понижавајуће поступање из члана 149. став 1. у вези са чланом 37. КЗ РС.

Наиме, чињеница да су оптужени дошавши на пусто мјесто, сви заједно изашли из возила, те због претходног конзумирања алкохола и опијата, у стању битно смањене урачунљивости, окружили оштећеног О.И., којом приликом је оптужени М. повишеним тоном наредио оштећеном да скине патике са ногу, те истог ухватио рукама око врата и оборио на земљу, када је оштећени и скинуо патике са ногу, те је, плашећи се за своју безбједност, устао са земље и почео да бјежи путем бос и у тренутку док је оштећени свратио пред једну кућу, лупајући на врата како би се заштитио, малољетни Е. је у возилу оштећеног, заједно са оптуженима Е.1, З., Д. и Д.1, прошао путем поред наведене куће, након чега су зауставили возило, те су оптужени Е.1 и његов брат Е. кренули према оштећеном, да би, када је оштећени наставио бјегати асфалтним путем, малољетни Е., у намјери да стигне оштећеног, сјео у наведено возило, те истог ударио предњим лијевим дијелом возила, којом приликом је од силине удара оштећени пао на земљу, задобивши тешку тјелесну повреду у виду прелома лијеве бутне кости, раздерну рану и крвни подлив лијеве наткољенице и огуљотине коже лијевог лакта и лијеве ушне шкољке, након чега је малољетни Е. зауставио возило, изашао из истог, из кога су изашли и оптужени Е.1, З., Д. и Д.1, пришли повријеђеном О., те су истог убацили у гепек возила и одвезли га на мјесто гдје је оштећени претходно скинуо патике, након чега су оштећеног избацили из

гепека на земљу поред пута, а потом се сви вратили у возило и упутили назад у правцу Добоја. Оно што се даље дешавало са оштећеним је ексцес оптуженог Е.1а, који је након што је претходно заједно са осталима силом савладао отпор оштећеног у намјери прибављања противправне имовинске користи, прибавио и описане покретне ствари.

Супротно жалбеним наводима бранилаца оптужених М.1 и П., правилно је првостепени суд утврдио да се они нису држали по страни, јер је очигледно на дјелу било заједничко дјеловање, које не мора нужно бити унапријед договорено, него може бити резултат развоја ситуације, када сваки од њих већ и самим окруживањем оштећеног и наредбом да скине патике, стављањем у гепек и др., изазива код оштећеног осјећај личне угрожености, страх за властиту егзистенцију и потребу да се да у бијег. Дакле, свим тим радњама, оштећени је био изложен не само физичким патњама, већ и повреди достојанства личности, подвргавањем злостављању, те је јасно да су се ови оптужени сагласили и са радњама других, а и са сваком посљедицом која из таквог дјеловања може наступити.

Дакле, разлоге за све одлучне чињенице, овај суд прихвата као ваљано образложене и њихова правилност се не може оспорити изнесеним приговорима из жалби тужиоца и бранилаца оптужених.

На основу наведеног, овај суд налази да је чињенично стање потпуно и правилно утврђено и да је правилно примјењен Кривични закон, када су радње оптуженог А., чињенично описане у изреци побијане пресуде, квалификоване као кривично дјело разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. истог члана, а у вези са чланом 37. КЗ РС, а радње осталих оптужених, чињенично описане у изреци побијане пресуде, квалификоване као кривично дјело злостављање, мучење и друго нељудско и понижавајуће поступање из члана 149. став 1. у вези са чланом 37. КЗ РС.

Жалбама бранилаца оптужених А. и М. се пресуда побија због одлуке о казни, те обзиром да жалба због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања изјављена у корист оптуженог, садржи у себи и жалбу због одлуке о кривичној санкцији, овај суд је по службеној дужности испитао ту одлуку првостепеног суда и у односу на оптужене М.1 и П., те је нашао да су побијаном пресудом правилно утврђене све околности од значаја за одмјеравање казне оптужених и да су те околности адекватно вредноване.

За кривично дјело разбојништва из члана 227. став 2, у вези са ставом 1. истог члана, прописана је казна затвора од 5 (пет) до 15 (петнаест) година, док је за кривично дјело злостављање, мучење и друго нељудско и понижавајуће поступање из члана 149. став 1. КЗ РС, прописана новчана казна или казна затвора до 2 (двије) године.

Казне затвора, које побијана пресуда изриче оптуженима и по оцјени овога суда су у свему примјерене тежини почињених дјела, степену кривичне одговорности оптужених и околностима под којима су та дјела починили. У изреченим казнама у довољној мјери су дошле до изражаја све олакшавајуће и отежавајуће околности на страни оптужених и оне су по првостепеном суду правилно оцјењене. С тога овај суд сматра да су изречене казне затвора по

првостепеној пресуди, потребна и довољна мјера казне за остваривање сврхе кажњавања, прописане у одредби члана 43. КЗ РС

С обзиром на наведено ваљало је на основу члана 327. ЗКП РС жалбе тужиоца и бранилаца оптужених одбити и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић